

Dorthes Café og Gæstgiveri, Knebelhus, Thorup på Mols

”Dorthes Café og Gæstgiveri” i Thorup på Mols, på landevejen mellem Knebelbro og Tved, er et sted med mange aktiviteter. Som navnet siger, er det et spisested, men det byder også på overnatning, galleri og undervisning. Det markedsføres også under navnet ”Knebelhus”.

Med den unikke beliggenhed i hjertet af Mols, ved foden af Mols Bjerge og ned til Knebel Vig, kan det ikke undre, at stedet især trækker mange folk til om sommeren, både lokale og turister.

["Dorthes Café og Gæstgiveri, Knebelhus", som det præsenterer sig på stedets hjemmeside.](#)

Historien

Stedet har en helt speciel historie bag sig. Det begynder med, at et par driftige købmænd fra Ebeltoft bygger et pakhus på stedet, med en primitiv anløbsbro ud i Vigen. Her kunne skibene ved at sejle gennem Knebel Vig komme direkte ind i hjertet af Mols. Varerne kunne indtil de solgtes videre opmagasineres i pakhuset.

Lige ovenfor pakhuset lå landsbyen Thorup, og området nede ved vandet hørte også til denne landsbys jorder. Derfor kom det til at hedde Thorup Pakhus.

Det blev hurtigt meget populært og trak mange folk til, så det var nærliggende for købmændene at kombinere pakhuset og handelen med købmandsvarer med gæstgiveri. En bygning hertil blev opført på den anden side af vejen – det er den bygning, der i dag rummer Dorthes Café. En tilhørende rejsestald er for længst nedrevet.

I 1874 blev der etableret en moderne anløbsbro ved Skjellerup og der blev dampskibsforbindelse herfra til Aarhus. Thorup Pakhus fik et pakhus også ved den nye anløbsbro, der efterhånden blev kaldt Knebel Bro. Men pakhuset og gæstgiveriet i Thorup var stadigvæk populært og regnedes for et handelsmæssigt og selskabeligt midtpunkt i området.

I 1890 blev pakhus og gæstgiveri adskilt, men begge udvikler sig også i de følgende to-tre årtier. Det ses bl.a. af, at da der i begyndelsen af 1900-tallet arbejdedes med planer om en elektrisk jernbane fra Hornslet over Rønne til Mols, så var netop Thorup Pakhus tænkt som endestationen på Mols. Jernbanen nåede dog ikke at blive etableret, før rutebilerne og lastbilerne begyndte at køre, omkring 1920, og herefter var en jernbane ikke mere aktuel.

Thorup Pakhus og Gæstgiveri omkring århundredskiftet 1900. Handelssted med pakhus til venstre, gæstgiveri med kørestald bagerst til højre. Billedet er taget fra syd, Tved-siden. Molsarkivet.

Indre Mission var kommet til at stå stærkt på Mols i perioden fra omkring 1890 til 1920, og netop i dette sidste år blev gæstgiveriet ved Thorup Pakhus omdannet til Missionshotel. Det var imidlertid ikke forretningsmæssigt den store succes, og stedet skrantede. I 1950 blev det købt af diakon Ernst Vingborg, der omdannede det til privat hvilehjem. På dette tidspunkt var handelen fra pakhuset overfor også for længst ophørt.

1970 kom kommunalreformen, og sognekommunerne på Mols blev en del af den nye Ebeltoft Kommune. Hvilehjemmet fik nu kontrakt med den nye storkommune, således at kommunen

kunne visitere beboere til hjemmet. Dette kombineret med den skærpede kommunale tilsynspligt med private plejehjem betød, at Thorup Hvilehjem i praksis var blevet kommunalt.

Dette var tilstanden indtil 1983, hvor Ernst Vingborg gik på pension. Kommunen anså nu hvilehjemmet for utidssvarende og byggede et nyt plejecenter i Knebel, Lyngparken, og de få beboere, der endnu var på Thorup Hvilehjem, blev for de flestes vedkommende overført hertil. Hvilehjemmets bygninger solgtes til private.

Med den omsiggribende turisme var det oplagt at drive café og gæstgiveri, med overnatningsmulighed, fra stedet. På sin vis er "Thorup Pakhus og Gæstgiveri" dermed genopstået i en ny iklædning.

Vilfred Friborg Hansen januar 2012